

VCCI đề xuất kéo dài thời gian tạm ngưng Nghị định 46 về an toàn thực phẩm

13:26 14/03/2026

Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) vừa có báo cáo gửi Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cùng các bộ, ngành liên quan, phản ánh nhiều khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện Nghị định số 46/2026/NĐ-CP và Nghị quyết số 66.13/2026/NQ-CP về quản lý an toàn thực phẩm.

Các doanh nghiệp đều nhận định thời hạn tạm ngưng đang đến gần và cộng đồng doanh nghiệp rất lo ngại rằng nếu các vướng mắc cốt lõi không được giải quyết trước ngày 15/4/2026

Theo VCCI, việc kéo dài thời gian tạm ngưng hiệu lực của hai văn bản này cho đến khi Luật An toàn thực phẩm (sửa đổi) được ban hành và có hiệu lực sẽ giúp bảo đảm tính ổn định pháp lý, tránh gây xáo trộn cho hoạt động sản xuất – kinh doanh của doanh nghiệp.

Doanh nghiệp đối mặt nhiều vướng mắc khi áp dụng quy định mới

Trước đó, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 09/2026/NQ-CP tạm ngưng hiệu lực thi hành một số quy định của Nghị định 46 và Nghị quyết 66.13 đến hết ngày 15/4/2026. Cộng đồng doanh nghiệp đánh giá đây là quyết định kịp thời, thể hiện sự lắng nghe và đồng hành của Chính phủ nhằm tháo gỡ các ách tắc phát sinh tại cửa khẩu, cảng biển, góp phần duy trì chuỗi cung ứng.

Tuy nhiên, theo phản ánh của doanh nghiệp, thời hạn tạm ngưng đang đến gần trong khi nhiều vướng mắc cốt lõi vẫn chưa được giải quyết. Nếu các quy định trên tiếp tục được áp dụng mà chưa có điều chỉnh phù hợp, nguy cơ gây gián đoạn hoạt động sản xuất, kinh doanh có thể tái diễn.

Một trong những bất cập lớn là quy định về thủ tục công bố và đăng ký sản phẩm thực phẩm. Nghị định 46 yêu cầu tất cả các sản phẩm thực phẩm, bao gồm cả nguyên liệu, phụ gia, chất hỗ trợ chế biến, bao bì và dụng cụ tiếp xúc trực tiếp với thực phẩm, đều phải thực hiện thủ tục công bố hoặc đăng ký trước khi lưu thông hoặc sử dụng trong sản xuất.

Quy định này đã loại bỏ các trường hợp được miễn thủ tục trước đây theo Nghị định 15/2018/NĐ-CP, đặc biệt đối với nguyên liệu hoặc bao bì chỉ sử dụng nội bộ trong sản xuất và không lưu thông trên thị trường. Điều này khiến nhiều doanh nghiệp phát sinh thêm thủ tục, chi phí và thời gian tuân thủ.

Ngoài ra, Nghị định 46 cũng thay đổi cơ chế kiểm tra nhà nước đối với thực phẩm nhập khẩu. Sự thay đổi này đã gây ra tình trạng ách tắc tại nhiều cửa khẩu và cảng biển ngay trong những ngày đầu thực thi.

Một số vướng mắc khác được doanh nghiệp phản ánh gồm: quy định chuyển tiếp và ghi nhãn hàng hóa chưa rõ ràng; khoảng trống pháp lý khiến doanh nghiệp không thể tiếp tục sử dụng nhãn cũ nhưng cũng chưa có thủ tục để cập nhật nhãn mới; các quy định về quản lý thực phẩm bổ sung, đăng ký nội dung quảng cáo, truy xuất nguồn gốc và năng lực hệ thống kiểm nghiệm còn nhiều bất cập.

Kiến nghị quản lý theo rủi ro, tăng cường hậu kiểm

Từ những khó khăn nêu trên, VCCI kiến nghị Chính phủ xem xét kéo dài thời gian tạm ngưng hiệu lực của Nghị định 46 và Nghị quyết 66.13 cho đến khi Luật An toàn thực phẩm sửa đổi được Quốc hội thông qua và chính thức có hiệu lực. Trong thời gian chuyển tiếp, nên tiếp tục áp dụng Nghị định 15/2018/NĐ-CP làm cơ sở pháp lý.

Theo VCCI, sau khi Luật An toàn thực phẩm mới được ban hành, các quy định chi tiết hướng dẫn thi hành sẽ thay thế Nghị định 46 và Nghị quyết 66.13, giúp bảo đảm tính đồng bộ và ổn định của hệ thống pháp luật. Đây cũng là phương án nhận được sự đồng thuận cao từ cộng đồng doanh nghiệp và các hiệp hội ngành hàng.

Trong trường hợp Chính phủ vẫn quyết định áp dụng hai văn bản trên sau ngày 15/4/2026, VCCI đề xuất cần khẩn trương điều chỉnh một số nội dung để tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp.

Cụ thể, cần khôi phục cơ chế miễn thủ tục công bố và kiểm tra nhà nước đối với nguyên liệu, phụ gia, chất hỗ trợ chế biến, bao bì và dụng cụ tiếp xúc thực phẩm chỉ sử dụng trong sản xuất nội bộ. Đồng thời, mở rộng điều khoản chuyển tiếp và công nhận giá trị tương đương của các chứng nhận quốc tế uy tín như HACCP, ISO 22000 hoặc FSSC 22000 thay thế cho giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm.

Để giảm áp lực tại cửa khẩu, VCCI cũng đề xuất áp dụng cơ chế “thông quan trước – kiểm tra sau” đối với doanh nghiệp có lịch sử tuân thủ tốt, đồng thời quy định rõ thời gian kiểm tra, kiểm nghiệm nhằm tăng khả năng dự báo cho hoạt động kinh doanh.

Ngoài ra, việc cho phép doanh nghiệp tiếp tục sử dụng bao bì, nhãn mác cũ trong thời gian chuyển tiếp và xây dựng quy trình sửa đổi thông tin tự công bố linh hoạt sẽ giúp tránh lãng phí nguồn lực lớn cho xã hội.

VCCI cũng khuyến nghị các yêu cầu về truy xuất nguồn gốc thực phẩm cần được triển khai theo lộ trình phù hợp với năng lực công nghệ của cả cơ quan quản lý và doanh nghiệp.

Cần đánh giá năng lực hệ thống kiểm nghiệm

Để bảo đảm tính khả thi khi triển khai các quy định mới, VCCI đề nghị Chính phủ đánh giá toàn diện năng lực của hệ thống kiểm nghiệm thực phẩm quốc gia trước khi thực hiện đầy đủ các yêu cầu của Nghị định 46.

Bên cạnh đó, nên xem xét công nhận kết quả kiểm nghiệm từ các phòng thí nghiệm nội bộ của doanh nghiệp đạt chuẩn hoặc các tổ chức chứng nhận quốc tế uy tín.

Việc phân cấp quản lý cho địa phương cũng cần đi kèm với bảo đảm nguồn nhân lực, chuyên môn và hướng dẫn thực hiện thống nhất trước khi chính thức giao nhiệm vụ.

VCCI nhấn mạnh rằng quá trình xây dựng chính sách cần có sự tham vấn thực chất với cộng đồng doanh nghiệp ngay từ khâu soạn thảo. Mỗi quy định ban hành cần được đánh giá tác động đầy đủ và có thời gian chuyển tiếp hợp lý để doanh nghiệp có thể thích nghi, bảo đảm môi trường kinh doanh ổn định và hiệu quả.

Hoàng Phương (t/h)